

สรุป และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นว่าเป็นอย่างไร ตัวแปรต่าง ๆ อันได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาผลการเรียน ภูมิภาค สถานภาพสมรสของบิดามารดาและฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาของวัยรุ่น มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นและการเลือกคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นหรือไม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2534 สุ่มตัวอย่างโดยวิธี Simple Random Sampling และ Quota Sampling ได้ตัวอย่าง จำนวน 456 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยการศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎี วิทยานิพนธ์รวมทั้งความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อหาความเหมาะสมในด้านภาษา ความชัดเจนเนื้อหา การเรียงลำดับคำถามกับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีลักษณะคล้ายกับตัวอย่างประชากรที่แท้จริง และนำมาแก้ไขให้เหมาะสมก่อนใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้นิสิตตอบด้วยตนเอง จำนวน 540 ชุดได้แบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 456 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.4

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาความถี่ และอัตราส่วนร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศ ทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศ แล้วนำเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ผลโดยสรุปดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชายและหญิงจำนวนเท่า ๆ กัน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 17-20 ปี ส่วนมากกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1-2 และมีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง นิสิตส่วนใหญ่นิยมภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพฯ พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา และบิดามารดาอยู่ด้วยกันเป็นส่วนใหญ่ บิดามารดาของนิสิตส่วนใหญ่นิฐานะทางเศรษฐกิจในระดับปานกลาง และนิสิตส่วนมากมีเพื่อนต่างเพศ

2. ทิศนะในการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น

จากการศึกษาพบว่าวัยรุ่นมีทิศนะในการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะเสรีนิยมและเมื่อจำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา ผลการเรียน และควบคุมด้วยตัวแปร ภูมิลำเนา สถานภาพสมรสของบิดามารดา และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาแล้วปรากฏว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

2.1 วัยรุ่นทั้งเพศชายและเพศหญิงมีทิศนะในการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะเสรีนิยมและไม่แตกต่างกัน

2.2 วัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 - 2 และชั้นปีที่ 3 - 4 มีทิศนะในการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะเสรีนิยมและไม่แตกต่างกัน

2.3 วัยรุ่นที่มีผลการเรียนทั้งในระดับ ต่ำ ปานกลาง และสูง มีทิศนะในการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะเสรีนิยม และไม่แตกต่างกัน

3. ทิศนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น

จากการศึกษาพบว่าวัยรุ่นมีทิศนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะอนุรักษ์นิยม และเมื่อจำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา ผลการเรียน และควบคุมด้วยตัวแปรภูมิลำเนา สถานภาพสมรสของบิดามารดา และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาแล้ว ปรากฏว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

3.1 วิทยาลัยชายและหญิงที่สภาพาสมรสของบิดามารดาและฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะอนุรักษนิยม และแตกต่างกัน

3.2 วิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 - 2 และชั้นปีที่ 3 - 4 ที่สภาพาสมรสของบิดามารดาและฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาต่างกันจะมีทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะอนุรักษนิยมและแตกต่างกัน

3.3 วิทยาลัยที่มีผลการเรียน ทั้งในระดับต่ำ ปานกลาง และสูง ที่สภาพาสมรสของบิดามารดา และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาต่างกัน จะมีทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะอนุรักษนิยมและแตกต่างกัน

4. ลักษณะของเพื่อนต่างเพศที่วิทยาลัยเลือกคบ

4.1 วิทยาลัยชายและหญิงมีเกณฑ์ในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยพิจารณาผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีเป็นอันดับแรก มีบุคลิกภาพดี และผู้ที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่นเป็นอันดับต่อไป

4.2 วิทยาลัยทั้งเพศชาย และหญิงที่มีสภาพาสมรสของบิดามารดาต่างกันมีเกณฑ์ในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศแตกต่างกัน โดยเพศชายที่บิดามารดาหย่าและแยกกันอยู่ จะให้ความสำคัญเพื่อนที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น และชอบช่วยเหลือผู้อื่น ส่วนหญิง จะให้ความสำคัญกับเพื่อนที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นและฉลาด

4.3 วิทยาลัยทั้งเพศชายและหญิงที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของบิดาต่างกัน มีเกณฑ์ในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศต่างกันโดยเพศชายที่ฐานะทางเศรษฐกิจบิดามารดาต่ำ จะให้ความสำคัญกับเพื่อนต่างเพศที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี และชอบช่วยเหลือผู้อื่น ส่วนหญิงให้ความสำคัญกับเพื่อนต่างเพศที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี

4.4 วิทยาลัยในระดับการศึกษาต่างกั้มีเกณฑ์ในการเลือกคบเพื่อนต่างประเทศต่างกั้กัน โดยวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 - 2 ให้ความสำคัญที่จะเลือกคบเพื่อนที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ส่วนวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 - 4 จะให้ความสำคัญในการเลือกคบเพื่อนต่างประเทศที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น

4.5 วิทยาลัยที่ผลการเรียนต่างกั้กันและมีเกณฑ์ในการเลือกคบเพื่อนต่างประเทศต่างกั้กัน โดยวิทยาลัยที่มีผลการเรียนต่ำที่ปีติมารดาพยาบาลและแยกกันอยู่จะเลือกคบเพื่อนต่างประเทศที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เป็นอันดับแรกเพื่อนที่บุคลิกภาพดีและมีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมดีเป็นอันดับต่อไป ส่วนวิทยาลัยที่มีผลการเรียนปานกลางและสูง ที่ปีติมารดาพยาบาลและแยกกันอยู่จะเลือกคบเพื่อนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีเป็นอันดับแรก เพื่อนที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นและมีการศึกษาดีเป็นอันดับต่อมา

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยชายมีความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างประเทศไปในลักษณะทางลบ ซึ่งแสดงความต้องการมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน ซึ่งพฤติกรรมนี้อาจเป็นการสร้างความเสียหายให้กับเพศหญิงได้ และขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมไทยดังนั้น ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ควรอบรมสั่งสอนเพื่อเปลี่ยนความคิดเห็นของวิทยาลัยให้เหมาะสมต่อไป

2. จากผลการวิจัย พบว่า วิทยาลัยส่วนมากมีเพื่อนต่างประเทศตั้งแต่อู่ในวัยเรียน ดังนั้น ผู้ปกครอง ครูและอาจารย์ ควรแนะนำให้วิทยาลัยประพฤติหรือปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในการวางตนต่อเพื่อนต่างประเทศ

3. จากผลการวิจัย พบว่า วิทยาลัยส่วนมากเคยเที่ยวโสเภณีและเคยเป็นกามโรค ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะทำให้เกิดการระบาดของโรคเอดส์กลุ่มหนึ่ง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการวางแผนในการควบคุมและป้องกันการระบาดของโรคเอดส์ในกลุ่มวิทยาลัยที่อยู่ในสถานศึกษาด้วย

4. จากผลการวิจัย พบว่า วิทยาลัยมีความสัมพันธ์ถึงขั้นได้เสียและเคยทำแท้งในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ซึ่งจะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของวิทยาลัยและอนาคต ดังนั้นผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ควรให้ความเอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ และความประพฤติของวิทยาลัยในความรับผิดชอบและควรแนะแนวทางที่ถูกต้องให้แก่วิทยาลัยอีกต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. สำหรับผู้ที่สนใจจะศึกษาวิจัยเรื่องนี้ต่อไป น่าจะศึกษาเปรียบเทียบกับประชากร กลุ่มอื่น ๆ เช่น วิทยาลัยในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ วิทยาลัยต่าง ๆ ตลอดจน วิทยาลัยนอกสถานศึกษา ในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ จะทำให้มองเห็นความแตกต่างของความคิดเห็นที่มีต่อการคบเพื่อนต่างเพศได้มากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาอย่างลึกซึ้งในแนวความคิดเห็นแต่ละเรื่อง เช่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำแท้ง ฯลฯ ของหนุ่มสาวในปัจจุบัน อันจะเป็นแนวทางแก่ผู้ปกครอง และครูแนะแนวในการอบรมสั่งสอนและการให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

3. ควรศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้นำมาวิจัยในครั้งนี้ด้วย เช่น ตัวแปร ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน เพื่อดูว่ามีผลทำให้เกิดความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

4. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดในด้านเวลาและทุนทรัพย์ ทำให้การศึกษาครั้งนี้เสมือนการศึกษาขั้นต้น ทำให้ได้ความรู้เพียงส่วนหนึ่งในเรื่องของความคิดเห็นเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศเท่านั้น การศึกษาครั้งต่อไป น่าจะศึกษาในประชากรที่มีชนบทรวม เนิยมประเพณีที่แตกต่างกันซึ่งปัจจัยเหล่านี้ อาจมีผลต่อความคิดเห็นของวัยรุ่นด้วย

สรุป และข้อเสนอแนะ

งานการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นว่าเป็นอย่างไร ตัวแปรต่าง ๆ อันได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาผลการเรียน ภูมิภาค สถานภาพสมรสของบิดามารดาและฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาของวัยรุ่น มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นและการเลือกคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นหรือไม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2534 สุ่มตัวอย่างโดยวิธี Simple Random Sampling และ Quata Sampling ได้ตัวอย่าง จำนวน 456 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยการศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎี วิทยานิพนธ์รวมทั้งความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้เพื่อหาความเหมาะสมในด้านภาษา ความชัดเจนในเนื้อหา การเรียงลำดับคำถามกับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีลักษณะคล้ายกับตัวอย่างประชากรที่แท้จริง และนำมาแก้ไขให้เหมาะสมก่อนใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้นิสิตตอบด้วยตนเอง จำนวน 540 ชุดได้แบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 456 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.4

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาความถี่ และอัตราส่วนร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศ ทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศ แล้วนำเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ผลโดยสรุปดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตชายและหญิงจำนวนเท่า ๆ กัน ส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ระหว่าง 17-20 ปี ส่วนมากกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1-2 และมีผลการ เรียนอยู่ในระดับปานกลาง นิสิตส่วนใหญ่นิยมเล่นกีฬาในเขตกรุงเทพฯ พักอาศัย อยู่กับบิดามารดา และบิดามารดาอยู่ด้วยกัน เป็นส่วนใหญ่นิสิตมารดาของ นิสิตส่วนใหญ่นิฐานะทางเศรษฐกิจในระดับปานกลาง และนิสิตส่วนมากมีเพื่อน ต่างเพศ

2. ทิศนะในการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น

จากการศึกษาพบว่าวัยรุ่นมีทิศนะในการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะเสรี นิยมและเมื่อจำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา ผลการเรียน และควบคุมด้วย ตัวแปร ภูมิลำเนา สถานภาพสมรสของบิดามารดา และฐานะทางเศรษฐกิจของ บิดามารดาแล้วปรากฏว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

2.1 วัยรุ่นทั้ง เพศชายและเพศหญิงมีทิศนะในการคบเพื่อนต่างเพศใน ลักษณะเสรีนิยมและไม่แตกต่างกัน

2.2 วัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 - 2 และชั้นปีที่ 3 - 4 มีทิศนะ ในการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะเสรีนิยมและไม่แตกต่างกัน

2.3 วัยรุ่นที่มีผลการเรียนทั้งในระดับ ต่ำ ปานกลาง และสูง มีทิศนะ ในการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะเสรีนิยม และไม่แตกต่างกัน

3. ทิศนะเกี่ยวกับพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น

จากการศึกษาพบว่าวัยรุ่นมีทิศนะเกี่ยวกับพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศ ในลักษณะอนุรักษ์นิยม และเมื่อจำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา ผลการเรียน และควบคุมด้วยตัวแปรภูมิลำเนา สถานภาพสมรสของบิดามารดา และฐานะทางเศรษฐกิจ ของบิดามารดาแล้ว ปรากฏว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

3.1 วิทยาลัยชายและหญิงที่สภาพภาพสมรสของบิดามารดาและฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีทัศนคติในการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะอนุรักษนิยม และแตกต่างกัน

3.2 วิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 - 2 และชั้นปีที่ 3 - 4 ที่สภาพภาพสมรสของบิดามารดาและฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาต่างกันจะมีทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะอนุรักษนิยมและแตกต่างกัน

3.3 วิทยาลัยที่มีผลการเรียน ทั้งในระดับต่ำ ปานกลาง และสูง ที่สภาพภาพสมรสของบิดามารดา และฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาต่างกัน จะมีทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศในลักษณะอนุรักษนิยมและแตกต่างกัน

4. ลักษณะของเพื่อนต่างเพศที่วิทยาลัยเลือกคบ

4.1 วิทยาลัยชายและหญิงมีเกณฑ์ในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยพิจารณาผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีเป็นอันดับแรก มีบุคลิกภาพดี และผู้ที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่นเป็นอันดับต่อไป

4.2 วิทยาลัยทั้งชาย และหญิงที่มีสภาพภาพสมรสของบิดามารดาต่างกันมีเกณฑ์ในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศแตกต่างกัน โดยเพศชายที่บิดามารดาหย่าและแยกกันอยู่ จะให้ความสำคัญเพื่อนที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น และชอบช่วยเหลือผู้อื่น ส่วนหญิง จะให้ความสำคัญกับเพื่อนที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นและฉลาด

4.3 วิทยาลัยทั้งชายและหญิงที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาต่างกัน มีเกณฑ์ในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศต่างกันโดยเพศชายที่ฐานะทางเศรษฐกิจบิดามารดาต่ำ จะให้ความสำคัญกับเพื่อนต่างเพศที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี และชอบช่วยเหลือผู้อื่น ส่วนหญิงให้ความสำคัญกับเพื่อนต่างเพศที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี

4.4 วิทยาลัยในระดับการศึกษาต่างกัันมีเกณฑ์ในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศต่างกััน โดยวิทยาลัยที่กัาลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 - 2 ให้ความสำคัญที่จะเลือกคบเพื่อนที่ชอบชัวยเหลือผู้อื่น ส่วนวิทยาลัยที่กัาลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 - 4 จะให้ความสำคัญในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น

4.5 วิทยาลัยที่ผลการเรียนต่างกัันและมีเกณฑ์ในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศต่างกััน โดยวิทยาลัยที่ผลการเรียนต่ำที่บิดามารดาพ่ยาและแยกกันอยู่จะเลือกคบเพื่อนต่างเพศที่ชอบชัวยเหลือผู้อื่น เป็นอันดับแรก เพื่อนที่บุคลิกภาพดีและมีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมดีเป็นอันดับต่อไป ส่วนวิทยาลัยที่ผลการเรียนปานกลางและสูง ที่บิดามารดาพ่ยาและแยกกันอยู่จะเลือกคบเพื่อนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีเป็นอันดับแรก เพื่อนที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นและมีการศึกษาดีเป็นอันดับต่อมา

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยชายมีความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศไปในลักษณะทางลบ ซึ่งแสดงความต้องการมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่งงาน ซึ่งพฤติกรรมนี้อาจเป็นการสร้างความเสียหายให้กับเพศหญิงได้ และขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมไทยดั่งนั้น ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ควรอบรมสั่งสอนเพื่อเปลี่ยนความคิดเห็นของวิทยาลัยให้เหมาะสมต่อไป
2. จากผลการวิจัย พบว่า วิทยาลัยส่วนมากมีเพื่อนต่างเพศตั้งแต่อู่ในวัยเรียน ดั่งนั้น ผู้ปกครอง ครูและอาจารย์ ควรแนะนำให้วิทยาลัยประพฤติหรือปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในการวางตนต่อเพื่อนต่างเพศ
3. จากผลการวิจัย พบว่า วิทยาลัยส่วนมากเคยเที่ยวโสเภณีและเคยเป็นกามโรค ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะทำให้เกิดการระบาดของโรคเอดส์กลุ่มหนึ่ง ดั่งนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการวางแผนในการควบคุมและป้องกันการระบาดของโรคเอดส์ในกลุ่มวิทยาลัยที่อยู่ในสถานศึกษาด้วย
4. จากผลการวิจัย พบว่า วิทยาลัยมีความสัมพันธ์ถึงขั้นได้เสียและเคยทำแท้งในขณะที่กัาลังศึกษาอยู่ซึ่งจะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของวิทยาลัยและอนาคต ดั่งนั้นผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ควรให้ความเอาใจใส่ต่อความเป็นอู่ และความปลอดภัยของวิทยาลัยในความรับผิดชอบและควรแนะแนวทางที่ถูกต้องให้แก่วิทยาลัยอีกต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. สำหรับผู้ที่สนใจจะศึกษาวิจัยเรื่องนี้ต่อไป น่าจะศึกษาเปรียบเทียบกับประชากร กลุ่มอื่น ๆ เช่น วิทยาลัยในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ วิทยาลัยต่าง ๆ ตลอดจน วิทยาลัยนอกระบบการศึกษา ในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ จะทำให้มองเห็นความแตกต่างของความคิดเห็นที่มีต่อการคบเพื่อนต่างเพศได้มากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาอย่างลึกซึ้งในแนวความคิดเห็นแต่ละเรื่อง เช่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำแท้ง ฯลฯ ของหนุ่มสาวในปัจจุบัน อันจะเป็นแนวทางแก่ผู้ปกครอง และครูแนะแนวในการอบรมสั่งสอนและการให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

3. ควรศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถนำมาวิจัยในครั้งนี้ด้วย เช่น ตัวแปร ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน เพื่อดูว่ามีผลทำให้เกิดความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

4. เนื่องจากการศึกษาคั้งนี้มีข้อจำกัดในด้านเวลาและทุนทรัพย์ ทำให้การศึกษาคั้งนี้เสมือนการศึกษาคั้งต้น ทำให้ได้ความรู้เพียงส่วนหนึ่งในเรื่องของความคิดเห็นเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศเท่านั้น การศึกษาคั้งต่อไป น่าจะศึกษาในประชากรที่มีชนบทรรมนิยมประเพณีที่แตกต่างกันซึ่งปัจจัยเหล่านี้ อาจมีผลต่อความคิดเห็นของวัยรุ่นด้วย